

Sundheds- og Ældreminister Magnus Heunicke

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

27. oktober 2020

Kære Magnus Heunicke

Sundhedsstyrelsen nedsatte i efteråret 2019 en arbejdsgruppe vedrørende organiseringen af børneonkologien i Danmark. Det blev allerede på et tidligt tidspunkt af bl.a. de lægefaglige direktører fra universitetshospitalerne i Aalborg, Aarhus og Odense påpeget, at man savnede klare begrundelser for, at Sundhedsstyrelsen tog initiativ til nedsættelsen af arbejdsgruppen, hvilket skete løsrevet fra sædvanlige processer omkring specialeplanlægningen i Danmark.

Denne henvendelse kommer i forlængelse af, at de lægefaglige direktører fra universitetshospitalerne i Aalborg, Aarhus og Odense på møde i uge 43 er blevet præsenteret mundtligt for Sundhedsstyrelsens påtænkte konklusioner i forhold til den fremtidige organisering af børneonkologien. Vi kender således ikke et endeligt og konkret oplæg, men kan konstatere, at Sundhedsstyrelsens overvejelser går i retning af en meget vidtrækkende centralisering af børneonkologien i Danmark, hvor udredning og initial behandling inden for hovedparten af det børneonkologiske felt tænkes samlet på ét og samme sted i landet, hvilket på grund af afdelingernes aktuelle volumen i så fald formentlig kun kan blive på Rigshospitalet.

De danske resultater inden for børneonkologien er overordentligt gode og på højeste internationale niveau. Dette gælder uanset, om man ser på de faglige aspekter eller på patienternes/de pårørendes tilfredshed. Sundhedsstyrelsen har efter de regionale repræsentanters opfattelse ikke på noget tidspunkt fremlagt relevant dokumentation eller argumentation for, at området står over for udfordringer af en karakter, der berettiger den konklusion, at den samlede organisering og fordeling af højt specialiserede funktioner mellem landets universitetshospitaler skal ændres fundamentalt.

Processen frem til nu har således ikke i tilfredsstillende grad baseret sig på en åben og transparent afdækning og drøftelse af faglige udfordringer, målsætninger og forbedringspotentialer med betydning for områdets fremadrettede udvikling og tilrettelæggelse. Det har været oplevelsen hos de tre regioners repræsentanter i arbejdsgruppen, at de ikke har haft reelle muligheder for at fremkomme med faglige og organisatoriske bidrag og vurderinger af fordele/ulemper, fordi Sundhedsstyrelsens overvejelser af konkrete løsningsmodeller mv. ikke er blevet fremlagt undervejs i processen.

Side 1

Region Syddanmark

midt
regionmidtjylland

REGION NORDJYLLAND

Dette bliver først nu forelagt – ganske kort tid før, at arbejdsgruppen efter planen skal afslutte sit arbejde.

Arbejdsgruppen har dog drøftet bl.a. mulighederne for at øge andelen af protokollerede behandlingsforløb som et vigtigt bidrag til en fortsat positiv faglig og kvalitetsmæssig udvikling af børneonkologien i Danmark. Det bemærkes, at der her er tale om en fælles udfordring og ambition for alle landets universitetshospitaler, som også de vstdanske regioner meget gerne vil arbejde med som et fælles nationalt udviklingsområde. Det samme gælder videreudviklingen af et fortsat tæt samarbejde mellem landets børneonkologiske eksperter og funktioner til gavn for patienterne i hele Danmark, herunder i kraft af en igangværende proces i retning af et mere udbygget samarbejde mellem afdelingerne i Vestdanmark.

Vi er derfor helt uforstående over for, at Sundhedsstyrelsen på det foreliggende grundlag påtænker en omfattende centralisering - i dybde og bredde - inden for det børneonkologiske felt. En sådan konklusion står i skærende kontrast til også de vstdanske universitetshospitalers gode resultater på højeste internationale niveau samt mange års målrettet og vellykket indsats for at opbygge og vedligeholde stærke kliniske og forskningsmæssige miljøer og samarbejdsrelationer både nationalt og internationalt.

De tre vstdanske regioner deler til fulde ambitionen om at øge det allerede høje faglige niveau yderligere, og vil gerne medvirke i en proces, hvor dette fremmes. Vi ser i den sammenhæng ingen modsætning mellem kvalitet og nærhed, men opfatter derimod nærheden som en kvalitet, når det faglige niveau er højt - og i fortsat udvikling.

En uddynding af højt specialiserede funktioner på universitetshospitalerne i de tre vstdanske regioner vil forringe den sundhedsfaglige betjening af befolkningen i den vestlige del af landet voldsomt. Sammen med høj faglig kvalitet spiller det en afgørende betydning for børn og familier, at afstanden til bopæl, familie og andet netværk er så kort som muligt. Sårbare familier med sociale og økonomiske udfordringer vil givetvis få endnu sværere vilkår. Der er ofte tale om langvarige forløb, som i forvejen er stærkt belastende for både barnet og forældrene, søskende og andre med tætte bånd til barnet. Et behandlingsforløb kræver oftest mellem 20 og 100 hospitalsbesøg. Den første tid omkring og lige efter diagnosen er kritisk, og på mange måder voldsom for familien. Det er væsentligt for familien og behandlerne, at de oplevelser og observationer, der gøres i denne tid, føres videre. Videre behandling uden de initiale observationer om sygdom og familie giver alt andet lige et mindre optimalt forløb. Denne faglighed – som inden for børneonkologien skaber de bedste resultater for det enkelte barn og hele familien – er helt central.

Fjernelse af børneonkologiske funktioner fra de vstdanske universitetshospitaler vil samtidig undergrave mulighederne for at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse og udvikling af tværgående kliniske funktioner og tilgrænsende kliniske specialtområder inden for det højt specialiserede område, herunder opretholdelse af kompetencer, forskningsfællesskaber og rutine baseret på tværfaglige ekspertteams. Samtidig vil det utvivlsomt påvirke uddannelses-, rekrutterings- og fastholdelsesmulighederne negativt inden for ikke mindst det pædiatriske speciale på de vstdanske universitetshospitaler.

Samlet set finder vi både processen og de påtænkte konklusioner aldeles uacceptable. Region Nordjylland, Region Midtjylland og Region Syddanmark anmoder på denne baggrund ministeren om at tage initiativ til, at den igangsatte proces stilles i bero snarest. Alle tre regioner medvirker meget gerne i en videre dialog med bl.a. Sundhedsstyrelsen om, hvorledes der på et velbegrundet og gennemsigtigt grundlag – og gennem et tæt nationalt samarbejde – kan arbejdes med udviklingen og den fortsatte styrkelse af børneonkologien på de fire universitetshospitaler i Danmark.

Med venlig hilsen

Ulla Astman
Regionsrådsformand

Anders Kühnau
Regionsrådsformand

Stephanie Lose
Regionsrådsformand